

Túl az Üveghegyen - projektterv

Készítette

Komaság Margit

Összefoglalás

A projekt során a gyerekek megismerkednek három mesével, a mesék legfontosabb jellemzőivel. Szövegértelmezési, olvasásstratégiai feladatokat végeznek; felismerik a cselekmény legfontosabb elemeit, a szereplőket és helyszíneket, meghatározzák a történetben rejlő problémát és az arra adott megoldást. Dramatikus játékok során megjelenítik a szereplőket. Illusztrációt és plakátot készítenek a mesékhez és a projektzárás alkalmára. A tevékenység megvalósításában igénybe vesszük az IKT nyújtotta lehetőségeket: számítógépen vagy interaktív táblán oldanak meg feladatokat a tanulók, fényképet készítenek, és azokat felhasználják történetek elmeséléséhez könnyen kezelhető programok segítségével.

Tantárgyak köre

Magyar nyelv és irodalom, informatika, vizuális kultúra

Évfolyamok

1-2. évfolyam

Időtartam

25-ször 45 perc, a projekt rövidebb egységei önállóan is megvalósíthatóak

---

A PROJEKT PEDAGÓGIAI ALAPJAI

Tartalmi követelmények

A tartalmi követelmények a Nemzeti alaptanterv (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján) céljait tartalmazzák:

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

Olvasás, az írott szöveg megértése 3. - a szövegértő olvasás előkészítése

Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése

Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése

Tárgy- és környezetkultúra - Környezetünk valós terei és mesés helyek

Kifejezés, képzőművészet - Valós és képzelt látványok

Az informatikai eszközök használata

Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása

Tanulási célok/tanulási eredmények

Az alábbi készségek fejlesztése/fejlődése várható a projekt tevékenységeinek elvégzése során:

Gondolatok és ötletek világos és hatékony kifejtése szóban és írásban

Együttműködő-készség különböző csapatokkal

A technológia, mint eszköz alkalmazása a kutatás és az információk rendszerezése, értékelése és kommunikációja érdekében

Megfelelő és eredményes együttműködés másokkal

A csapat kollektív tudásának használata a megfelelő esetben

A társak erősségeinek felhasználása a közös cél eléréséért

Szövegértés és beszédértés

Gondolatok kifejezése vizuális eszközökkel

A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések

Alapkérdés	Élnek-e az Üveghegyen túl? (Milyen lehet az élet az Üveghegyen túl?)
Projekt-szintű kérdés	Van-e kapcsolat a valóság és a mesék között? Hogyan hatnak ránk a mesék?
Tartalmi kérdések	Milyen csodás szereplői vannak a meséknek? Milyen hétköznapi szereplői lehetnek a meséknek? Milyen mesebeli helyszínek lehetnek a mesékben? Milyen segítői lehetnek a mesék hőseinek?

ÉRTÉKELÉSI TERV

Az értékelés időrendje

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
Gondolattérkép	Ellenőrzőlista Teszt Áttekintő táblázat Társak értékelés - táblázat a csoportértékeléshez Megbeszélések	Önértékelő eszköz Gondolattérkép

Értékelési összefoglaló

Gondolattérkép - Az Üveghegyen túlra jelölt lények, tárgyak, események rendezése: Az egyéni munka során elkészített képek mesebeli szereplői, helyszínei, eseményei egy gondolattérképen rendeződnek, megjelenítve a közös tudást ebben a témában. Készíthetjük a gondolattérképet papíron, interaktív táblán vagy a Sulinet Gondolattérkép eszközével is. Ebben az esetben a gyerekek alkotásainak digitalizálásával az általuk készített képeket vagy azok jellemző részleteit is rendezhetünk, ami az elsős gyerekek esetében különösen hasznos lehet. A gondolattérkép központi kifejezése a mese, melyhez a tanulók meglévő ismeretei alapján társítjuk a kifejezéseket vagy képeket.

Ellenőrzőlista - a sorba rendezéshez és vázlatkörhöz: Az ellenőrzőlisták azokat a részfeladatokat tartalmazzák, amelyek a feladat precíz elvégzéséhez szükségesek. A feladat megoldása közben és utána is követni tudják a tanulók, hogy minden részletre figyeltek-e. Ez az eszköz leginkább az önálló tanulást segíti. Az ellenőrzőlistát a csoportok a munka megkezdésekor kapják meg, a feladat elvégzése során bármikor ellenőrizhetik, mely szempontok érvényesülését tudják kipipálni a „Kész” rubrikában.

Részfeladatok és szempontok	Kész
Főljutuk a címet.	
Sorba rendeztük a képeket.	
A képek sorrendjét megbeszéltük, mindenki véleményét meghallgattuk.	
A képekhez társítottuk a szövegrészeket.	
Figyeltünk arra, hogy a csoportban mindenki legalább egy szövegrészt elhelyezhessen.	
Megértettük a mese eseményeinek kapcsolatát egymással.	

Áttekintő táblázat a diafilmhez és plakáthoz: Ez az eszköz azokat a szempontokat tartalmazza, amelyek szerepet kapnak az elkészült produktum értékelésében, és azokat, amelyek a közös munka folyamatának értékelésében kapnak szerepet. Lehetővé teszi, hogy a tanulók a munka során végig figyelni tudjanak ezekre a szempontokra, törekedhessenek a legjobb/elvárt megoldásra. A feladat elvégzésekor átnézik a táblázatot, eldöntik, hogy az egyes szempontoknak mennyire felel meg az ő munkájuk. Arról is döntenek, kívánják-e az ajánlások alapján javítani a produktumot.

Tartalom - sorrend			
A képek sorrendje tökéletes. Minden képhez tartozik szöveg. A képek és szöveg alapján jól megismerhető a történet.	A képek a történet eseményeit követik. A képek és a szöveg alapján a mese története megismerhető, megérthető.	A képek sorrendje egy – két helyen nem tükrözi pontosan a mese történetének folyamatát. A mese tartalma nem tökéletesen érthető.	A képek sorrendje zavaros. Nem segíti a történet megértését.
Helyesírás, nyelvhelyesség			
A szövegben nincsenek hibák. Használtunk érdekes szavakat, kifejezéseket a szövegben.	A szövegben legfeljebb egy- két helyesírási hiba van, ezek nem zavarják a megértést.	A szövegben előfordul néhány helyesírási hiba. A mondatok nem minden esetben érthetőek. A használt szavak, kifejezések nem tükrözik a mese történetének hangulatát.	A szövegben sok hiba van. Nehéz megérteni a mese tartalmát.
Együttműködés			
A feladat megoldásában mindannyian részt vettünk. Megbeszéltek, kinek, mi a feladata. A megbeszélést betartottuk. Arányosan osztottuk el a munkát.	A feladat megoldásába mindenki részt vett. Elosztottuk egymás között a feladatokat. A feladatok elosztása nem volt teljesen arányos.	A feladat megoldásában 1-2 csapattárs csak kis mértékben vett részt. Nem sikerült mindenkinek elvégezni a vállalt munkát.	A feladatot 1-2 gyerek végezte el, nem a csoport. Nem sikerült megosztani a részfeladatokat.

Társak értékelése: a csoportértékeléshez az állóképek és a saját alkotású mesék bemutatása után: A táblázat segítségével a tanulók értékelik a jelölt szempontok alapján a többi csoport produkcióját, ill. a saját csoportjuk tevékenységének folyamatát, eredményét.

- kiemelkedő munka
- megfelelő munka
- gyenge munka

Név: _____ Dátum: _____

A megfigyelt csoport: _____

- A csoport bemutatója érdekes.
- A bemutatott állókép kapcsolódik a meséhez.
- A csoport minden tagja aktívan kiveszi részét a bemutatóból.
- A szereplők jól felismerhetők.
- A szereplők mondatai segítik a felismerést.

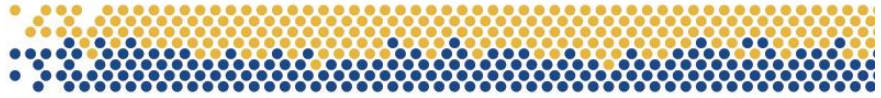
- kiemelkedő munka
- megfelelő munka
- gyenge munka

Név: _____ Dátum: _____

A csoport neve (vagy a mese címe): _____

- A mesénk érdekes.
- A mesénkben használjuk a megismert mesei elemeket.
- A csoport minden tagja aktívan kiveszi részét a munkából.
- Jól kihasználtuk az időt a felkészülésre.
- Figyelembe vettük a csoport tagjainak véleményét, ötletét.

Ha az iskolában több osztály is foglalkozik ugyanezzel a témával, a feldolgozás bizonyos fázisainál megnézhetik és értékelhetik a gyerekek egymás prezentációit, dramatizált bemutatóit. Az állóképek is jó alkalom erre, amelyet megnézhetnek egymás osztályaiba látogatva, vagy felvételekről, majd pl. a Linoit (<http://en.linoit.com/>) felületén egyszerű emotikonokkal kifejezhetik véleményüket. Az egyes csoportoknak szóló lapocskákat színekkel különböztetjük meg egymástól.

My Canvases

Canvases | Create New Canvas

Create a new canvas

Name

Background Solid colors Upload an image

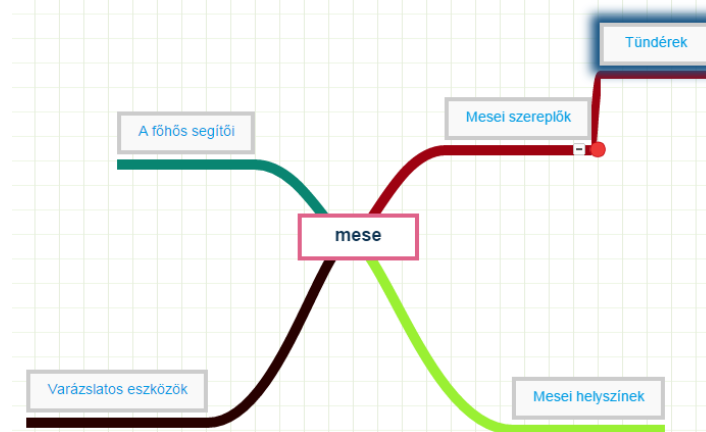

Access to Canvas (Publicity) For my own private use
 No one may see the canvas but you
 Show stickies to everyone
 Other people may not post stickies
 Everyone may post stickies
 Show stickies to everyone, and let everyone post stickies

Details Show this canvas on the dock
 Create a sticky via Email
 Check Email address after a canvas is created
 Generate RSS for this canvas

Gondolattérkép - A gondolattérképet a projekt befejezése idején kiegészítjük az új ismeretekkel; új elemek kerülnek az ábrára, de az is lehet, hogy új struktúra keletkezik. (Rendezhetjük az elemeket pl. a következő kifejezések mentén: mesei szereplők, mesei helyszínek, a főhős segítői, varázstárgyak)

Megbeszélés – A megbeszélés történik egyrészt az azonos szövegen dolgozó csoportok között; ebben az esetben a feladat megoldásához kapott önálló tanulást segítő eszközt használhatják a tanulók arra, hogy a beszélgetéshez megfelelő szempontot találjanak, másrészt történhet a tanár és csoport között, amikor a tanár a figyelmet azokra a területekre tudja irányítani, amelyek kevésbé kidolgozottak, vagy válaszolni tud a diákok kérdéseire.

Önértékelő eszköz a projekt értékeléséhez: Ezzel az egyszerű eszközzel a tanulók értékelik a projekt folyamatába való bevonódásukat, együttműködésüket társaikkal, szerzett ismereteiket.

Pontozási-útmutató -- jelmagyarázat

	= "mindig"
	= "néha"
	= "soha"

Keményen- dolgoztam.			
Segítettem a- csoportomnak a- megfelelő- információkat- felhasználni a- diához.			

A PROJEKT MENETE

Módszertani eljárások

Az oktatási ciklus pontos leírása. A tanulói gyakorlatok folyamatának részletezése és annak kifejtése, hogy a tanulók miként vesznek részt saját tanulásuk megtervezésében.

1. Szülői hírlevél a projekt indításáról: A hírlevélben tájékoztatjuk a szülőket a tervezett tevékenységekről, segítségével tájékozódunk arról, milyen segítséget tudnak nyújtani a folyamat során (eszközök biztosítása, segítő részvétel).

A mesékről tanulunk

A következő hét során a mesék mélyebb megismerésével fogunk foglalkozni.
Megfigyeljük a mesék szereplőinek, helyszíneinek jellemzőit, eljátszunk mesejeleneteket, meséket találunk ki, és mutatunk be egymásnak.

Érdekes órák

A tanórákon drámajátékokat játszunk, festünk és rajzolunk. A mesék jellemző jeleneteit eljátszuk, egymás bemutatóit értékeljük.

A mesék bemutatásához prezentációkat készítünk.
Számítógép és interaktív tábla segítségével mutatjuk be a prezentációkat.

Otthoni feladatok

A kitalált mesékhez illusztrációk, képek, ezekről fotók készítése.

Hogyan vehet részt Ön is a tanórákon?

Az alábbi lista ötleteket ad gyermeke mesékkel kapcsolatos tanulmányainak támogatásához. Kérem, jelölje be azt, amiben segíteni tud!

A következő tevékenységekben tudok részt venni:

- Mesék olvasása
- Képek gyűjtése
- Segítség a tanteremben a csoportok munkáiban

2. Vizualizációs gyakorlat – a téma bevezetése, az Üveghegy a mesékben: Egy beszélgetésben felidézünk a mesék gyakori kezdési formáit, köztük azt is, hogy az Üveghegy mögött csodás lények élnek a mesékben, csodás események történnek csodás helyszíneken. A3-as lapokon a tanulók pasztellkrétával megjelenítik a hegyet és a mögötte elképzelt dolgokat. (2 óra)

3. A mesék (Hamupipőke királyfi, A víz tündére és Az édig érő paszuly) meghallgatása és/vagy olvasása. Az olvasni tudó gyerekek fel is vehetik egymás hangját gyakorlásként. A meséket puzzle segítségével kialakított csoportokban hallgatják meg, dolgozzák fel a gyerekek. (1 óra)

6 csoport kialakítása a mesék szereplőinek képdarabjaival (24 tanuló esetén 6 db 4 fős csoport). 2 csoport azonos mesével ismerkedik.

4. Szövegértelmezési feladatok 1:

- a) események sorba rendezése, képekhez mondatok, szövegrészek kapcsolása - A képeket és szövegrészeket megkapják a gyerekek. Nagyobb mennyiségű képből választhatják ki azokat, amelyek a legjobban jellemzik szerintük a mese fontos eseményeit.

b) vázlatkör készítése a szereplők, a helyszín, a probléma felismerése céljából

vázlatkör készítése (a szereplők, a helyszín, a probléma és megoldás felismerése céljából – a feladat megoldásához segítség lehet a *Vázlatkör* című dokumentum). A feladatok interaktív táblán is elvégezhetőek. Minden meséhez tartozik a) és b) feladat, amelyeket egy-egy csoport végez el. A csoportok önellenőrzés után megbeszélik a részfeladatokat.

Az önellenőrzéshez a munka folyamán használják az *Ellenőrzőlista sorba rendezéshez* és az *Ellenőrzőlista vázlatkörhöz* című eszközöket.

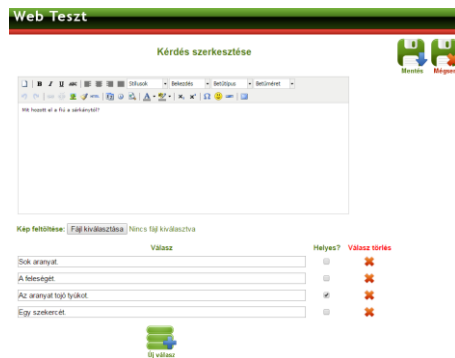
A megbeszélés során bemutatják egymásnak az elkészült munkákat, ezzel elmélyül ismeretük a mese történetének fonaláról és a történet szerkezetéről. Ekkor még olyan csoporttal beszélnek meg a feladatot, amelynek tagjai ugyanazzal a mesével dolgoztak. Véleményt mondanak egymás munkájáról, javaslatokat tesznek a jobb eredmény elérése érdekében. (1 óra)

5. Szövegtelmezési feladatok 2:

a) mondat-és szövegkiegészítések

b) tesztfeladatok vagy a Socrative (<http://www.socrative.com/>) hasonló lehetőségeket nyújtó programján.

A teszt könnyedén elkészíthető saját név alatt, használható ehhez segédletnek a *Tesztkérdések-paszuly* című dokumentum.

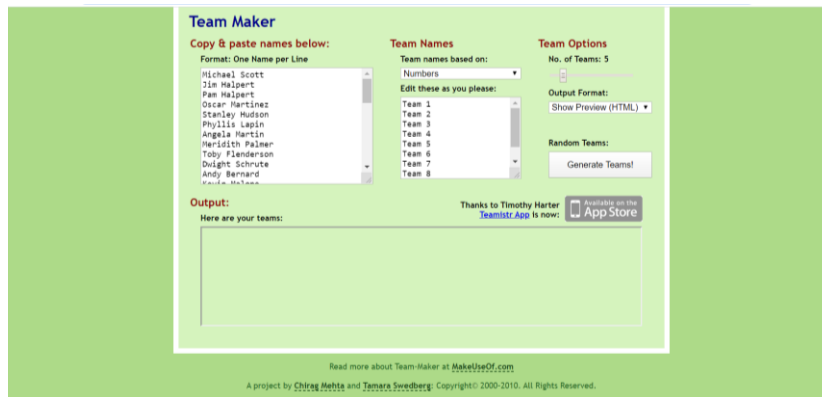

Az a) feladatsor elvégezhető interaktív táblán is vagy papíralapon. Mindkét esethez feladatjavaslatként használható a *Szövegkiegészítés-paszuly* című dokumentum. (2 óra)

6. Felkészülés a mesék bemutatására: prezentáció készítése a képsorok, szövegrészek segítségével – az azonos mesével foglalkozó 2-2 csoport egyeztet. Az elkészült képsorokat szöveggel együtt a csoportok felhasználják, hogy bemutassák a többi csoportnak az általuk megismert mese fontos eseményeit, szereplőit, fordulatait... (2 óra a felkészülésre, 1 óra a prezentációk bemutatására)

7. Drámajáték: állóképekkel (Az állókép egy dramatikus játék, amikor mint egy fényképhez beállnak a szereplők egy jellemző jelenetben.): A mesék jellemző jeleneteinek bemutatása – az előzőekhez képest vegyes csoportokban. A vegyes csoportok létrehozására a Team Maker programot használjuk. (<http://chir.ag/projects/team-maker/lto.fi/>)

A csoportok a bemutatandó jeleneteket véletlenszerűen kapják. Az állóképek szereplői egy-egy rájuk jellemző gondolattal kiegészíthetők (kihangozíthatják) a képet, így segítve annak felismerhetőségét. (2 óra) A produkciókat a gyerekek jelenetenként értékelik: *Csoportok értékelése – bemutatók*

8. Mesei jellemzők gyűjtése a feldolgozott mesék felhasználásával eredeti csoportokban: (1 óra)

A feladat elvégezhető papíron, de pl. interaktív táblán is.

a) a legfontosabb szereplők és tulajdonságaik

b) helyszínek és eszközök

A plakát készítésének kezdetétől a csoport előtt van az az áttekintő táblázat, amelynek a segítségével eredményes munkát tudnak végezni a gyerekek. *áttekintő táblázat plakátoz*

9. Az előző feladatban készített gyűjtemények bemutatása a többi csoport számára. (1 óra)

10. Saját mesék alkotása a megismert jellemzők felhasználásával – választható munkaformában (egyéni, páros, csoportos), választható megjelenítési formában (rajzolás, dramatikus játék, fotózott jelenetek) (3 óra)

A tanulók döntenek arról, hogy milyen munkaformában kívánnak dolgozni. Aztán eldöntik, hogy az általuk kitalált mesét milyen formában szeretnék bemutatni. Készíthetnek rajzokat, amelyekhez az egymást követő eseményeket leírják. A képek készülhetnek papíron, amely fotózás után alkalmas alap lehet a PowerPoint-tal készített diafilm készítéséhez, ugyanez elérhető úgy is, hogy a mese jellemző jeleneteit állóképekben megjelenítik a tanulók, ezeket lefotózzák, és az előzőhöz hasonló módon diafilmet készítenek velük. Készülhetnek arra is, hogy eljátsszák a mesét, dramatizálják. A képregény is választható forma lehet. Ha esetleg a képekhez szeretnének szövegbuborékokban szöveget illeszteni, erre alkalmas a következő oldal: <http://bighugelabs.com/captioner.php>

A párban vagy csoportban dolgozó tanulók a munka után értékelik a munkájukat: *Saját csoport értékelése meséhez*

11. A mesék bemutatása (2 óra)

12. Plakát készítése: Meghívó a projektzáróra (2 óra) Javasolt oldal plakát készítésére: <https://www.canva.com/>

meghívó
projektzáróra

13. Kutatási feladat (A kisebbek kapnak egy gyűjteményt képekkel, rövid szövegekkel.): mesei szereplők és/vagy helyszínek kapcsolata a valósággal – plakát készítése választható munkaformában (egyéni, páros, csoportos) (2 óra)

14. Projektzárás: Az elkészült produktumok (mese diafilm – ezt pl. PowerPoint segítségével hozzák létre a gyerekek, könyv) bemutatása. A történetek bemutatásához interaktív táblát, tabletet, számítógépet használnak a gyerekek. (3 óra) Ezen az alkalmon a tanulók bemutatják azokat a produktumokat, amelyeket a téma feldolgozása során létrehozottak. A saját alkotású meséket levetítik, vagy előadják, a korábban készült munkákból kiállítást rendezhetnek. Erre az alkalomra meghívhatják a szülőket, a párhuzamos osztályok tanulóit, bárkit, akinek az érdeklődésére számíthatunk.

Differenciált oktatás alkalmazása

Sajátos nevelési igényű tanulók	<ul style="list-style-type: none"> • Tanulásba akadályozott gyermekek adják elő a meséket 1 percben. Így fejlesztjük a gondolkodási műveleteket, hiszen emlékezetből kell az összefüggéseket verbalizálniuk, magyarázni kell, és a következtetéseket megfogalmazni, valamint a lényegét kiemelniük. • Dyslexiás gyerekek esetében a hosszabb szövegrészek egyszerűsítése a lényeg kiemelésével, felolvasása számukra. • Állóképek megvalósítása a hiperaktív, figyelemzavaros gyerekek bevonásával, ezzel is fejlesztve a figyelemkoncentrációt. • Differenciált feladatadás a mozgássérült gyerekeknek (kiemelt szerep a plakátkészítésben) <p>Az utasítások szóban és írásban való ismétlése (ahányszor csak szükséges) a megértés segítésére.</p>
Tehetséges / Különleges képességű tanulók	<ul style="list-style-type: none"> • A haladóbb szintű számítógépes tevékenységek elvégzése. • A tehetséges gyermekek készítsék el a videók vágását, mutassák meg társaiknak a készítés mikéntjét a MovieMakerben. • A mesék felolvasása SNI-s társaiknak

A PROJEKT RÉSZLETEI

Szükséges készségek

A projekt megkezdéséhez szükséges előzetes fogalmi tudás és készségek listája...

Alapszintű olvasás - írás tudás – betűismeret

Billentyűzet- és egér használata

A projekthez szükséges anyagok és eszközök

Technológia – Hardver: Számítógép, projektor, digitális fényképezőgép vagy okostelefon vagy tablet

---

Technológia – Szoftver: MimioStudio (vagy más táblaszoftver), PowerPoint

---

Nyomtatott anyagok: mesék fénymásolatai, nyomtatott képek, plakátok

---

Segédanyagok, internetes források:

<https://www.canva.com>,

<http://chir.ag/projects/team-maker/lto.fi/>,

<http://hirmagazin.sulinet.hu/>,

Egyéb anyagok: színes ceruzák, filcek, post-it